

L a t w e e f c h u A w i s e s .

Nr. 7. Zettortdeenâ 13tâ Webruar 1841.

• Paleez eeffch semmes un usturrees
ar peetizzibu!

Dausfahrt redsams un dsirdams, ka laudim sawas mallas buhschana ne patihf, ka fchee nepeetikkuschu sirdi turredami, un zittu mallu buhschanu un dsihwi ne pasihdami, sawâ prahfâ dohma: zittur, tablumâ, fweeschumâ teem buhschoht weeglak un labbak, un ka tee tadehl sawu wezzu eeraftu mahjweetu atstahdami, no raddeem un draugeem schkirdamees, dohdahs us fweeschumu, un tur aisnahkuschu warr buht ne tif labbuma wehl ne atrohn, kâ schê baudija, bet daschu ruhftumu redsejuschu, daschu fuhru mahzibu dabbujuschu pehzgallâ atkal tufschaki atpakkat greeeschahs us sawu wezzu papreeksch apsmahdetu mihlu tehwischi. — Bet lai nu ir muhsfu semmê wiffur buhtu weenadas grubtibas, nastas un publeschanas, un knappa dsihwe, tã warr buht dasch zits fazzibis, — kad tikkai warretum us Wahzsemmi kluht, us turren, fur wifs pahp pilnam irr, fur, kâ daschi stahsta, ir semneeki kâ fungi dsihwo, — tur irr tabs ihstas laimes un labflahschanas mahjoklis, tur ir mehß gan dsihwotum bes behdahm un laimigi! — Ak, mihlee, ka ir tur tã naw, kâ juhs dohmajat, bet ka ir tur, kâ pee mums, laudim sawa waiga fweedrös sawa maife jayelna un taupigi jadsihwo, ja gribb pahrtikkuschu buht, ka ir tur kâ pee mums augligi gabdi pahrmihjahs ar neaugligeem, un weegli laiki ar grubteem, ka ir tur pawalstneckeem galwasnauda jamakfa saweem walbineckeem, un saldati jadohd, kâ pee mums, ka ir tur daschäs malläs maifes-truhkums, fur katram pascham pahp ferwis jaranga un semmes tif lohti pahrpilditas ar eedshwotajeem ka tee

ne sinn wairs, fur weetas un pelnas dabbuht, un zits zittam maifi apehd, — wiffu to warrat lassihf Wahzu awises, kas raksta, ka ir no Wahzsemmes ik gaddus dauds tuhkfoschu lauschu iseeet us to jo tablu Amerikas semmi, tur atkal glahbschanu no sawahm behdahm un labbaku pahrtikkochanu atrast zerredami. Un ja ir schahm Awisehm, ko daschi par mellu-grahmatah. nosauz, ne gribbat tizzeht, jeb ir prah-tigecm zilwekeem, kas paschi tur bijuschu un to redsejuschu, nu tab tizzeet jel sawas paschas tautas behnam, kam arri sawas jaunäs deenäs schê dsihwoht ne patikka, un kas Wahzsemme to ihstu laimi eemantohht dohmadams, tur aisiklihde, bet ka zerriba tur Deewam schehl arr ne tappe peepildita. Klauset tapehz, ko no ta pascha jums stahstischu.

Pranzoschu gaddâ stahweja Nerretas muischâ tas Pranzoschu generals Granschan ar sawu karra spehku, un teem us sawu semmi atpakkat eijohht, pasudde arridsan weens pamahra puifis E...., kas tanni paschâ muischâ scho ammatu mahzijahs. Igi winna tehws un rabbi ne ko no winna ne sumaja. Pehz kahdeem 7 gabdeem atnahze no nejouschi grahamata no winna no Pruhscheem, kurrâ tas sawam tehwm rakstija, ka winsch tapehz ka tam schê dsihwoht ne patizzis, ar to minnetu generali libds gahjis, bet ka ir ta karra-wihru dsihwoschana tam ne effohht pa praham bijusi, un ka winsch tadehl Posenes pilsfatâ no Pranzoscheem atstahjees, tur pee kahda dischlara-meistera ammatâ bewees, par selli palizzis, un nu ar sawu ammatu gribboht Wahzsemmi un Pranzoschufemmi pahrstigaht, pasauli skattitees un wehl ko pee mahzitees, kâ jaw wanderselli mehß. To darrijis beidsohht apmettehs Tribres pilsfatâ, kas

Wahzsemme Pruhfchu fehnina walfti us paschu Pranzofchu semmes rohbeschu stahw, tur eemihlejahs kahda meistera meita, palikka pats par meisteri, apprezzeja sawu bruhiti, un tur taggad jaw labbu strehki dsihwo ar sawu ainmatu, bet tomehr wehl naw to laimi atraddis, fo jaw tik ilgu laiku sweschumâ mefle; jo ne fenn winsch wehl sawam brahlam, kas schè par fainneefu irr, atkal grahmatu atlaidis, furrâ winsch tà raksta:

Pee mums schinnis grubtôs laikôs, fur arri daschi schè no nemeera muld, ne kahda andele, un wisseem ammatneekem mas pelnas. Zehfchu mehâ itt taupigi un knappi dsihwojam, tab tomehr ne spehju tik dauds nopelniht, kâ pee deenischkas pahrtischanas, un pee sawa lau-lata dranga, tà ka pee sawu tschetru behrnu ustureschanas irr wajadsigs. Arri mas zerreju, ka man driht weeglafas deenas rahdisees, wissuwairak seimai pee-eijoh. Schinni gadsfahrta irr dauds wairak wajadsibas, ne kâ zittâ kautkahdâ. Ufminu-ohgles, ar fo schè furrinajam un wahram, irr dahrgas, bet mal-ka jo dahrga, tapehz ka schè wissapfahrt ne kahdi meschi naw. Wissi lauku- un dahrsu-augli pahrlaeku dahrgi, tapehz ka schinni gaddâ ne kas ne irr isdewees. Zegahjuschu zauru wassaru pee mums irr lihjis, un scha nelabba gaisa dehl dauds irr semmes fapuis, un ne kas ne noaudsis. Ir wihns scho gadd tapehz, ka mas faules siltuma bijis, sifki isdewees. Eema pee mums ne buht naw tik stipra, kâ Kursemme, jo tikkai rehti sneegs pee mums rahdâhs, un seema tikkai kahdus trihs mehneschus pastahw. — Truhkums pee wisseem Trihres birgereem redsams, jo us wissahm leetahm schè stahw leelas nodohschauas.

Tâ nu schis zittahrtigs muhsu draudses lohzehlis prett sawu brahl schehlojahs, luhgdamees, lai tas winnam jel kahdu palihdsibu dohtu, kaut ta ir kas sinn kahda masa buhtu. — Bet fo schis gohda-wihrs, kam deesgan par sawu brahl schehl irr, un kas tam arri sawu labbu firdi jaw peenahlami rahdijis, bet kam pascham nu grubti gaddi usgahjuschi, kam fain-

neeze, behrni un faine usturrami, fo tas nu sawam brahlam tahdâ tahumâ gan warr palihdsiht?

Tè juhs, mihli lassitaji, nu paschi redsat, ka sweschumâ un paschâ Wahzsemme arri ne eet labbak, ne kâ pee mums, ka ir tur naw preeku- un pilnuma-deenas ween, ka ir tur ne aug gattawa maife, bet ka tam, kas raddus, draugus, un mihli tehwo-semmi atstahdams, tahlumâ noklihdis, behdu-deenas wehl grubtâki nahkâhs, stary sweschineekem paligu dabuht, ne kâ kad tas pee teem fawejeem buhtu palizzis. Sawâ dsuntene un pee sawa pirma ammata palikdams, peetizzigu prahtu rahdidsams, un ne kahrodams pehz leelakas laimes, ne kâ Deews winnam schè pehz sawas schel-lasibas jaw bija peemettis, — schis juhsu tautas behrns, schè pee labbeem un baggattem kungeem deenedams, buhtu warrejis sawâ tehwo-semme mantu eekrahtees, un ne buhtu tahs suhras deenas redsejis, kas taggad sweschumâ sawu laimi meklejoh winnam usgahjuschas un winna firdi speesch. — Remmeet to wehrâ wissuwairak juhs, kas ne warrat Martinus sagaidiht, lai tikkai warretut bes kahdas wainas usteikt, un sawu laimi zittôs pagastôs jeb sweschumâ pamehginah! Lai tas isteikts notifikums ir juns paleek par pamahzischamu, sawu dsinteni mihleht un zeenih, un bes leelas wajadsibas no tahs ne schkirtees. Fo sche pamettat, to sinned, bet fo tur atraddiseet, tas nesinnams. Apzerrejeet ir juhs tadehl to lassoht ta fehnina Dahwida wahrdu, kas salka (ds. 37, 3.): Zerre us to Rungu, darri labbu, paleez eeksch semmes (jeb sawâ pagastâ) un usturrees ar peetizzibu!

W — r.

• S e m n e e k a f a h r t a .

I.

Tas semneek's irrait gohdejams
Winsch druwâ arr un plauj;
Un sawâ fahrtâ zeenijams:
Tam gohdu ne atrauj!

2.

Rà mihla faulht parahdàh,
Tas eet pee darbinu,
Un tschakli darr kas peenahkàh,
Ur preek' un dseefminu.

3.

Eeksch sweedreem waigà strahda tas
Mums maiss gahdadams:
Bes winna ne buhtu nekàs,
Rà bads til fagaibams. —

4.

Lapehz tas semneeks mihlejams
Rà maiss gahdeneeks,
Un tabehl ne ir apfmeijams
Kad naw kà pilsfatneeks.

5.

Lam irraid rupja drehbite
Bet stingras rohjinas:
Tas salnà tà kà faulitè,
Strahda no sirsinàs.

6.

Kur ir ta femme rohnama,
Kur bes juns maiss gan?
Lapehz juhs' kohrta gohdama:
To lautin' tizzeet man!

M. B.

* * *

P a w a f f a r a s d s e e f m a .

1.

Mau, kuppens kuhst,
Un uppès plubst!
Mau, kalni falli,
Un zihrls' skalli
Dseed: Deewam gohds!
Gohds Deewam dohts!

2.

Mu kambars schaurè;
Lihl buht, kur maurè.
Kas eekschà tuppèh? —
Rà switin uppès,
Gribb wallà buht,
Gribb laukà kluht!

3.

Sirbs leela man!
Jsteikt naw gan,
Kà lauschahs laukà,

Kur naw wairè auka,
Kur faules feltè
Pee debbes = telts!

4.

Ko flehdts kaps,
Wifs wallà taps;
Kas wahjsch, aug spehkà;
Kas stummigs, lehka;
Ir lohda tahrs;
Ir kudrai darbs!

5.

Man meera naw!
Jesauz mann, klau! —
Ne gribbu kawest,
To tehnu flawest,
Kas debbesis,
Kà zihrlis!

Ehdoles Kahrliè.

T e e f a s f l u d d i n a f c h a n a s .

Uè pawehleschanu tahs Keiserik's Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walts ic. ic. ic.,
tohp no Krohna Wirzawas pagasta teefas wiffi pàr-
radu deweji ta no sawahm mahjahm islikta Wohl-
muischas fainneeka Jaunsemstuhru, Uns Stuhmann,
pahr kurra. mantu zaur schihs deenas spreedumu kon-
kurse spreesa, usazinati, pee saubeshanas sawas
teefas, diwu mehneschu starpà, prohti libbs irtu
Merz f. g., kas par to weenigu un isflehdtsamu
terminu nolikts, ar sawahm prassishchanahm un pa-
rahdischanahm woi paschi, woi zaur weetneekem un
klaststahwejeem, kur wehlehts, scheid atnahkt, un sa-
gaidiht ko teefa pehz likkumeem spreedihè. Krohna
Wirzawas pagasta teefa, irtà Janwar 1841. 2
(L. C.) Brauer, pagasta wezzakais.
(Nr. 43.) F. Henko, pagasta teefas skrihweris.

* * *

No Linderè pagasta teefas tohp wiffi parradu deweji
ta Linderè fainneeka Maurinu Jehkaba Brahker, pahr
kurra mantu leelu parradu deht konkurse nospreesta,
zaur scho usazinati, libbs 26tu Merz f. g. pee Linderè
pagasta teefas peeteiktes, jo wehlat neweens wairè
ne taps klausihè. Linderè pagasta teefa, 3imà Jan-
war 1841. I

(Nr. 27.) M. Golowin, pagasta wezzakais.
Grünthal, pagasta teefas skrihweris.

* * *

No Wezzwilles pagasta teefas tohp wiffi tee, kam
tahdas taifnas prassishchanas buhtu pee ta Wister-Dup-

peles fainneeka Erfalnecku Zebkaba, pahr kurra man-
 fu inventariuma-truhkuma dehl konkurse nospreesia us-
 aizinati, 4 neddelu starpà pee schihß teefas peeteik-
 tees, jo wehlaß neweens wairs ne tapß klaufihtß.
 Wezzpilles pagasta teefa, 27tä Janwar 1841. I
 ††† F. Janderg, pagasta wezzakais.
 (Nr. 21.) L. Brandt, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas praffifchanaß buhtu
 pee teeni bijufcheem Kalnzeemas fainneekem no
 Kublu un Wallofchu mahjahm: Kaepar Legße un
 Unß Fritzmänn, tohp ußaizinati, lihßß 5tu Mierz f. g.
 pee Krohna Kalnzeemas pagasta teefas peeteiktees.
 Kaß pehz fchi termina peeteiktees, ne tapß wairs
 klaufihtß un faudeßß fawu teefu. Kalnzeemâ, 27tä
 Janwar 1841. 2

Us pawehlefchannu:
 (Z. C.) Kollegien-Registrators Hildebrand, pa-
 gasta teefas ffrihweris.

Zittaß fluddinafchanaß.

No Landfßß bafnizlunga muifchafß tohp finnamu
 darrihtß, fa ißgahjufchâ ruddent farkanß lohti wezß
 arraja firgß peeklihdiß. Gan fchi peeklihfhana teem
 tuwakeem pagasteem fluddinata, bet kaß neweens fcho

firgu par fawu naw pafimiß, kaß wehl zaur fchihm
 amifehm to, kaß fcho firgu par fawu warr fihmeht,
 ußaizina, winnu prett barrofhanaß un fluddi-
 nafchanaß qlihßßmafchannu pretti nemt. Landfßß baf-
 nizlunga muifchâ, Imâ Webruar 1841. 3

Dyglaines Efera = frohgu no Jahneem f. g. uß
 arrenti ißdohß, plafchakas finnaß dohd Dyglaines jeb
 Behrßmuifchafß muifchafß waldfchana. 2

Sinna pahr jaunahm grahmatahm.

Pee F. W. Steffenhagen un dehla Felgawâ warr
 dabhuht pirkt:

- Fuhß ne kâ ne mirfekt. 2½ kap.
- Kabbaß mahzibaß kriftigeem namma-turretajeem doh-
 taß no ta wiffu-angftaka meiftera. 2½ kap.
- Nabbaga Jahfepß. 2½ kap.
- Pamahzifchana kâ ihsteni kriftigi jafßihwo jeb kahdam
 ihften kriftigam zilwekam wajjaga buht. 2½ kap.
- Swehtdeenafß darbi, jeb pamahzifchana ka sweht-
 deena jafwehti. 2½ kap.
- Tee diwi zelli un winnu galli. 1½ kap.
- Zetta rahditajß liktß jauneem reifneekem, peegahju-
 fchem, fur zelli atfchirrahß. 3 kap.

Naudaß, labbibafß un prezzu firgufß uß plazzi. Nihgâ, tanni 5tä Webruar 1841.

	Subraba nauda.			Subraba nauda.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
I jaunß bahßberiß . . . . . gelbeja	1	33	I pohßß kannepu . . . . . tappe mafßahtß ar	—	90
I puhßß rubfu . . . . . tappe mafßahtß ar	1	80	I — linnu labbakafß furtes — —	2	—
I — kweefchu . . . . . — —	3	50	I — — flittakafß furtes — —	1	80
I — meefchu . . . . . — —	1	20	I — tabaka . . . . . — —	—	65
I — meefchu = putrainnu — —	1	90	I — bfelfeß . . . . . — —	—	75
I — außu . . . . . — —	—	90	I — sweefta . . . . . — —	2	40
I — kweefchu = miltu . . . . . — —	4	—	I muzza filku, preefchu muzza — —	7	50
I — bihdeletu rubfu = miltu — —	2	50	I — — wißfchnu muzza — —	7	75
I — rupju rubfu = miltu — —	1	85	I — farkanaß fahß . . . . . — —	7	—
I — firnu . . . . . — —	1	60	I — rupjafß leddainafß fahß — —	6	—
I — linnu = fehßlafß . . . . . — —	2	50	I — rupjafß baltafß fahß — —	4	50
I — kannepu = fehßlafß . . . . . — —	1	60	I — fmalkafß fahß . . . . . — —	4	25
I — kimuenu . . . . . — —	5	—			

W r i h w d r i e k e h t .

No juhrmallafß gubernementu angftafß waldfchanaß puffefß: Waldfchanaß-rahß N. Weitler.
 No. 60.